

Könüllərdə yaşayan, qəhrəmanlıq tariximizdə izi olan Qarabala Nazim...

Qarabağ qazisi Rizvan Əliyevin həmin döyüş haqqında söylədikləri:

"Biz o vaxt Muğanlı kəndində postda dayanmışdıq. Həmin vaxt düşmən bizim qarşımızda və sağ cinahımızda qərarlaşmışdı. Biz onların Muğanlı kəndinə hücum edəcəklərini gözləyirdik. Lakin onlar bizim solumuzdan hücum edərək, Bağbanlar, Novruzlu və Saybalı kəndini işğal etdilər. Bundan sonra bəzi qüvvələrimiz geri çəkilməyə məcbur oldu. Amma biz cəmi 8 nəfərlə yarım mühasirə şəraitində Muğanlı kəndinin müdafiəsində dayandıq. "Qarabala" - Nazim, Sulduz, Gəray, Telman Cəfərov, Akif, Mobil, Əsgər və bir necə nəfər qalmışdıq kənddə.

Gecədən ermənilərin hərəkətliyini müşahidə edib müəyyənləşdirdik ki, onlar Muğanlıya hücumə hazırlanırlar.

Onları hücum edəcəyi əraziləri minaladıq və öz döyüş mövqelərini möhkəmləndirdik. Səhərə yaxın onlar təxmin etdiyimiz ərazidən tanklar və digər hərbi texnikaların dəstəyi ilə hücumə keçdilər. Atışma başlayandan bir neçə dəqiqə sonra onların tankı bizim basdırdığımız minaya düşüb partladı. Bundan sonra Nazim onların ən axırıncı tankını qumbaraatanla vurdu. Qızğın döyüşdə xeyli say-

da canlı qüvvəsini, həm də hərbi texnikasını itirən düşmən geri çəkilməyə məcbur oldu. Bundan sonra Muğanlı kəndi xeyli müddət bizim əlimizdə qaldı. Orada minaya düşən erməni tankını qənimət kimi ələ keçirdik. Sonra həmin tank təmir edilərək ordumuzda istifadə olundu".

Bəli, məhz Nazim 1 tankın, 1 PDM-in qarşısında qaçmağa başladı, onları bu fəndlə gətirib basdırdığı minaya saldı. Qumbaraatanla vurduğu 1 tankı isə qənimət kimi ələ keçirdi, təmir etdirdi, sonra isə onu batalyona təhvil verdi.

Həmin hadisə

ilə bağlı telejurnalist Allahverdi Əsədov Ağdamda çəkiliş aparır,

həm komandanlığın rəğbətini qazandı. Rota komandiri seçildəndən sonra isə fəaliyyəti daha geniş müstəviyə keçdi. Bu səbəbdən ermənilər arasında "qara bəla" kimi tanınıb. Dostları isə onu "Qarabala" deyər çağırırdılar.

Kiçik leytenant

az bir zaman içərisində ermənilərdən döyüş məlumatlı zabit, qənimət kimi müxtəlif çaplı silahlar gətirməyə başladı. Gətirə bilməyəndə isə onları sıradan çıxarırdı, partladırı. Silahdaşları söyləyir ki, "Qarabala"da incə bir yumor hissi də vardı. Hər belə "ov"dan sonra ratsiya vasitəsilə çaş-baş qalmış ermənilərə "Mənəm, Qarabalayam" deyir, həm özü güldürdü, həm də ətrafındakıları güldürürdü. Buna görə də, ermənilər "Qarabala"nın öldürülməsi üçün başına külli miqdarda pul qoymuşdular.

1993-cü ilin 4 iyununda Ermənistan Silahlı Qüvvələri geniş tərkibdə Ağdamın kəndlərinə güclü hücumə keçirlər. Qeyri-bərabər döyüşdə Muğanlıda yerləşən batalyon geri çəkilmək əmri alır. Amma Nazimin rotası döyüş mövqeyini tərk etmir. Güclü döyüş başlayır və düşmən geri oturdulur. Məğlubiyyətdən qudurmuş düşmən üç gün sonra yenidən hücumə keçir.

Yanvar ayı əlamətdar günlərlə zəngindir. Bu ayda Oğuz elinin başına gəlməyənlər qalmayıb. Qara Yanvar və Daşaltı əməliyyatı xalqımızın yaddaşına iz salmış qara günlərin təqvim ayıdır.

Yanvar ayı bir şəhidimizin də doğum gününü yada salır. Nazim Qənbərov! El təbirincə desək,

Qarabala Nazim...

Onu Qarabağda, vaxtilə elə bütün ölkədə tanımayan yox idi. Bəli, söhbət kiçik leytenant, kəşfiyyat rotasının komandiri, şəhid Nazim Abış oğlu Qənbərovdan gedir.

O, 1968-ci il yanvarın 1-də Ağdam rayonunun Ətyəmzli kəndində anadan olub. Sovet dönmində hərbi xidmətini Almaniyada keçib. Vətənə dönəndə isə artıq Qarabağda müharibə başlamışdı. Təbii ki, bütün qeyrətli oğullar kimi, o da kənardan seyrçi qalmadı, silaha sarıldı. 4 iyun 1992-ci ildə könüllü olaraq Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin işğalına qarşı çıxdı, döyüşə atıldı.

Nazim Milli Qəhrəman Şirin Mirzəyevin batalyonunda, 836 sayılı hərbi hissədə döyüşlərə atıldı. Torpaq üçün ilk savaşı isə Ağdərədə oldu. O Canyonat, Gülyataq, Başgünəypəyə, Ortağünəypəyə, Sirxavənd, Mehmanə və digər kəndlər uğrunda gedən döyüşlərdə əsl qəhrəmanlıqlar göstərib. Bu döyüşlərin birində Nazim 20 nəfər əsgərlə mühasirəyə düşür. Onun başçılığı və fədakarlığı sayəsində silahdaşları ilə bərabər itki vermədən mühasirəni yarıb çıxırlar. Nazim Mehmanə kəndi uğrunda döyüşlərdə 10 erməni əsgərini öldürən zaman ayağından yaralanıb. Onu təcili hospitale gətirdilər. Müalicə olunduqdan sonra yenidən döyüşə atıldı. Bu dəfə Ağdam cəbhəsinə yollandı.

708 sayılı briqada, 5-ci batalyon. Burda da cəsəretinə, şücayyətinə görə həm əsgər yoldaşlarının,

"Qarabala"nın silahdaşları hadisəni olduğu kimi, bütün xırda detallarına qədər qeyd edirlər və sonda jurnalist "Qarabala"dan da müsahibə götürür. 2 gün sonra "Qarabala"nın göstərdiyi bu qəhrəmanlıq televiziya da nümayiş edilir. Onun çıxışını dinləyən Ali Sovetin bir qrup nümayəndəsi onunla görüşmək üçün Ağdamə gəlir. Amma nümayəndə heyəti burda onun yas mərasimi ilə üzleşir.

Qarabala Nazim iyulun 10-da şəhid olur. Sabahı gün - iyulun 11-də isə öz doğma kəndində torpağa tapşırılır. Kəşfiyyat rotasının komandiri N. Qənbərovun göstərdiyi şücayyətlərə görə, onun hələ sağ ikən Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adına layiq görülməsi qərara alınır. Lakin yenə də təəsüflər olsun ki, ölümündən sonra ona yalnız "Azərbaycan bayrağı" ordeni verməklə kifayətləndilər.

Şəhidin anası Rəfiqə xala və dayısı Xanlar Əliyev redaksiyamızın qonağı oldular. Nazim Qənbərovun uşaqlığı, gəncliyi, döyüş yolu ilə bağlı maraqlı söhbətlər etdilər. Rəfiqə xala xalqımızın onun şəhid övladına göstərdiyi sayğı və ehtiramı yüksək dəyərləndirdiyini bildirdi və oğlunu yad edənlərə. Onu unutmayanlara təşəkkürünü bildirdi.

Əntiqə Rəşid